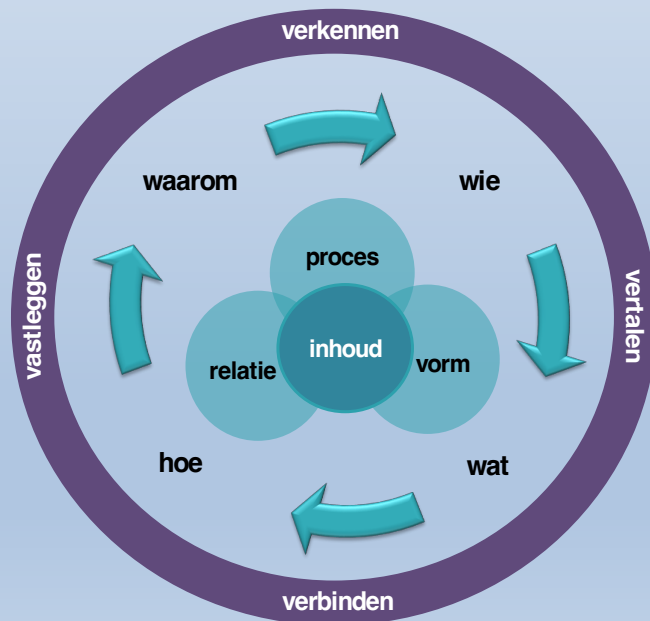

De jurist en de netwetwerkende overheid

Webinar via Zoom
VJK 13 april 2021
Hageman Advies

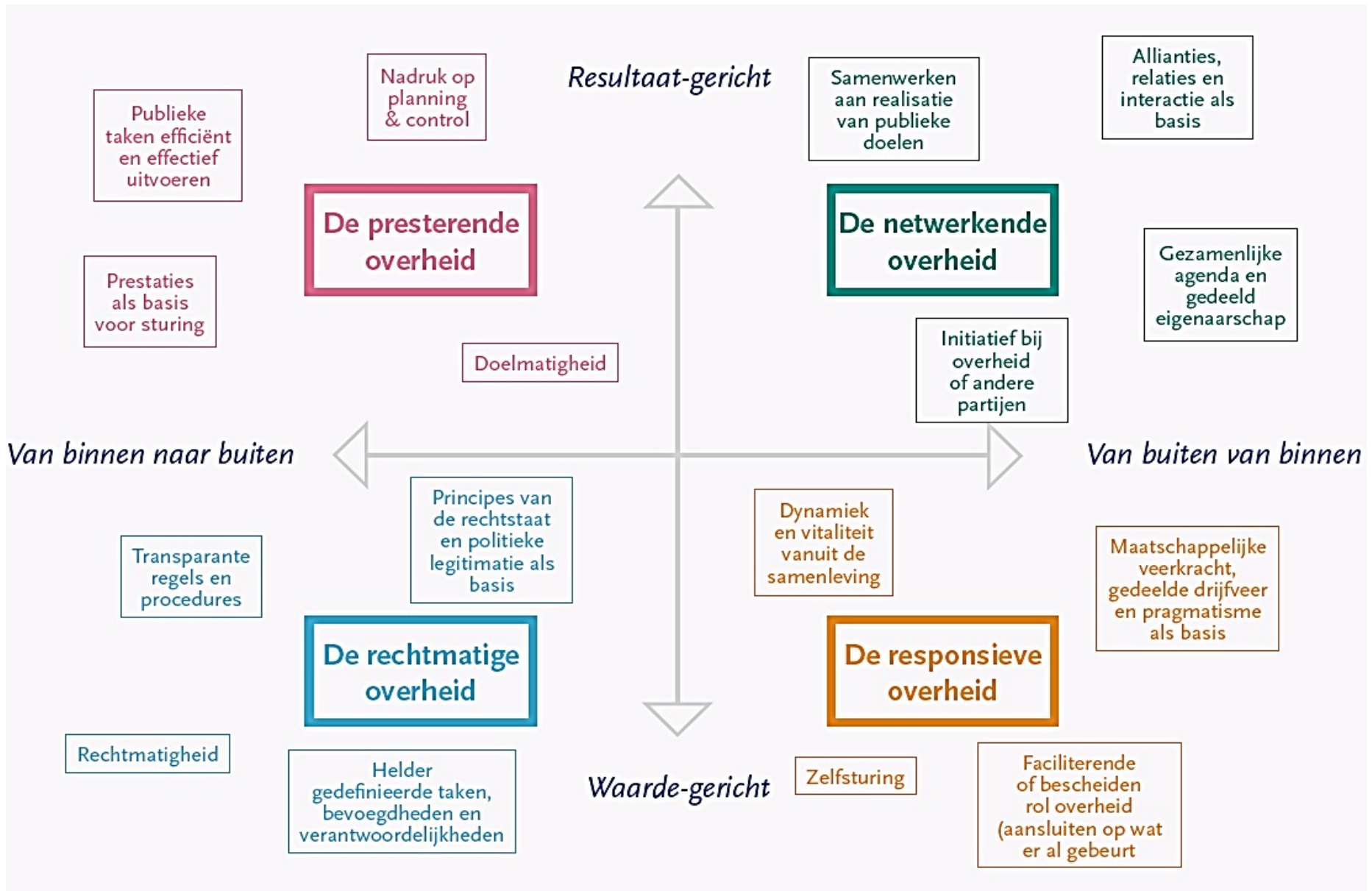
Maarten Hageman

- Adviseur governance van samenwerken, processen, workshops, begeleiden van teams en besturen
- Wetenschappelijk medewerker, Faculteitsdirecteur
- Juridisch beleidsmedewerker, Secretaris-directeur Wgr-regio's

Hageman Advies

Programma Drie Blokjes

Blokje 1: Kennis, vaardigheden

Blokje 2: Processen

Blokje 3: Succes

Blokje 4: Casuïstiek

De juridische bril

Naar **rechtsvorm**: privaot- of publiekrechtelijk, BW of WGR

Naar **financiële en bestuurlijke betrokkenheid**: verbonden partijen

- Naar **intensiteit**: kennisdeling, afstemming, netwerksamenwerking, opdracht of overdracht van taken, verzelfstandiging/gemeenschappelijke organisatie
- Naar **niveau**: strategisch, tactisch, operationeel
- Naar **beleid**: beleidsarm of -rijk; uitvoering of ontwikkeling
- Naar **financiën**: gesloten beurzen, gem. bijdrage, inkoop, subsidie
- Naar **deelnemer**: (inter)bestuurlijke tafels (decentrale overheden; ministeries, college, staten, raad), ambtelijke samenwerking; inwoners, inwonersorganisaties, maatschappelijke organisaties
- Naar **keuzevrijheid**: verplicht, vrijwillig
- Naar **schaal**: wijken, buurten, dorpen, bovenlokaal, regionaal, provinciaal, interregionaal
- Naar **complexiteit**: licht, zwaar, enkel- en meervoudig
- Naar mate van **gebondenheid**: netwerk, modulair,

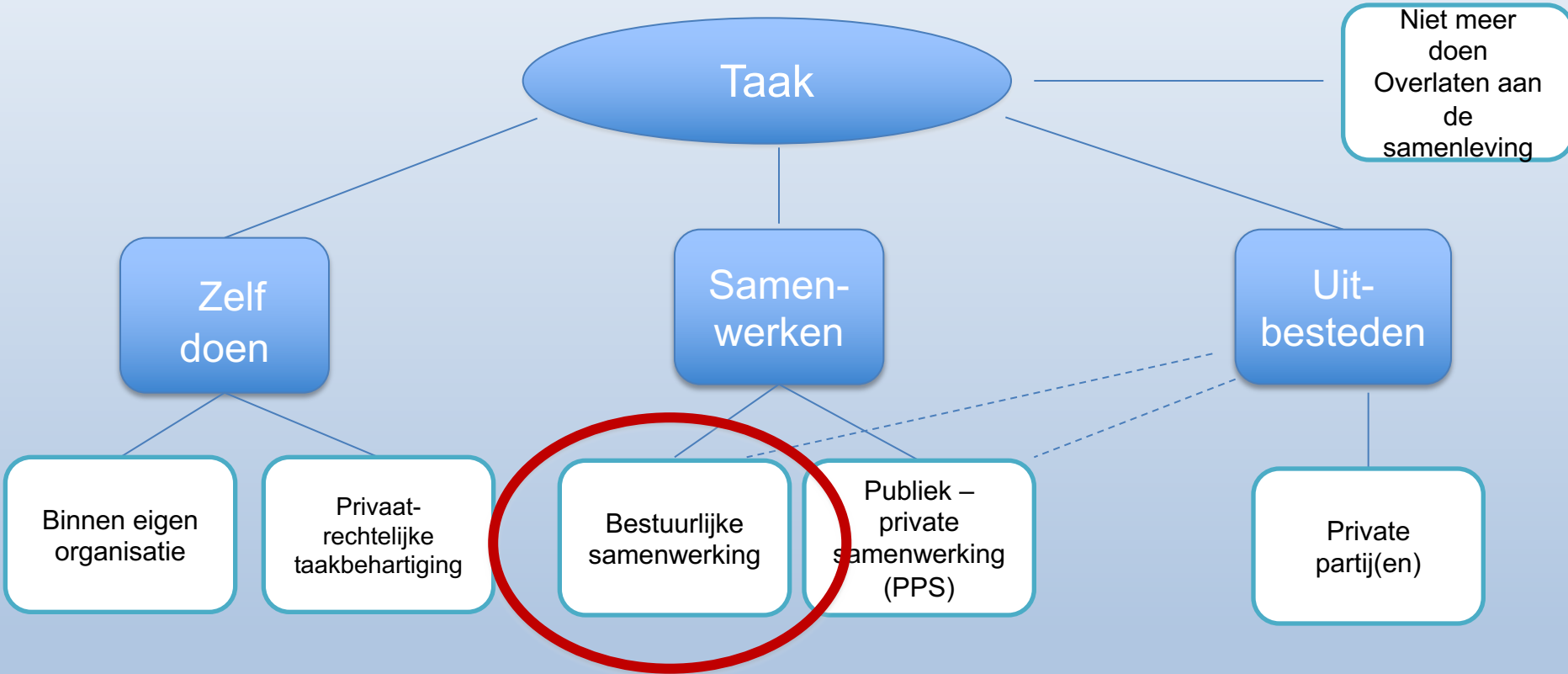

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

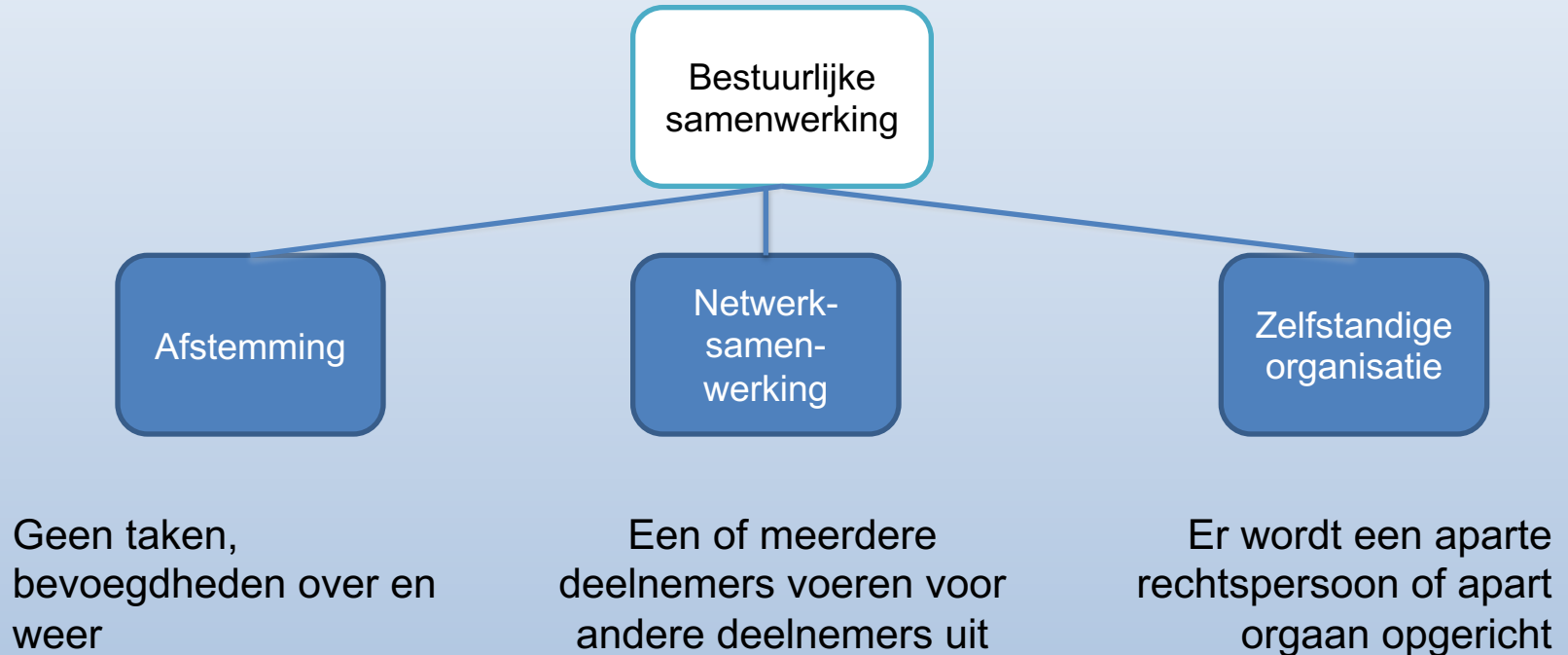
- Taakbehoortiging (autonoom, medebewind, decentralisatie)
 - Bedrijfsvoering, doe: de secretaris; feitelijk, privaatrechtelijk
 - **Uitvoering: College en Bgm**
 - **Beleidsbepalende: College, Raad**
- Attributie, mandaat, delegatie
- Verantwoording

- Wie: de bestuursorganen, over eigen taken en bevoegdheden
- Wat: 5 soorten GR.

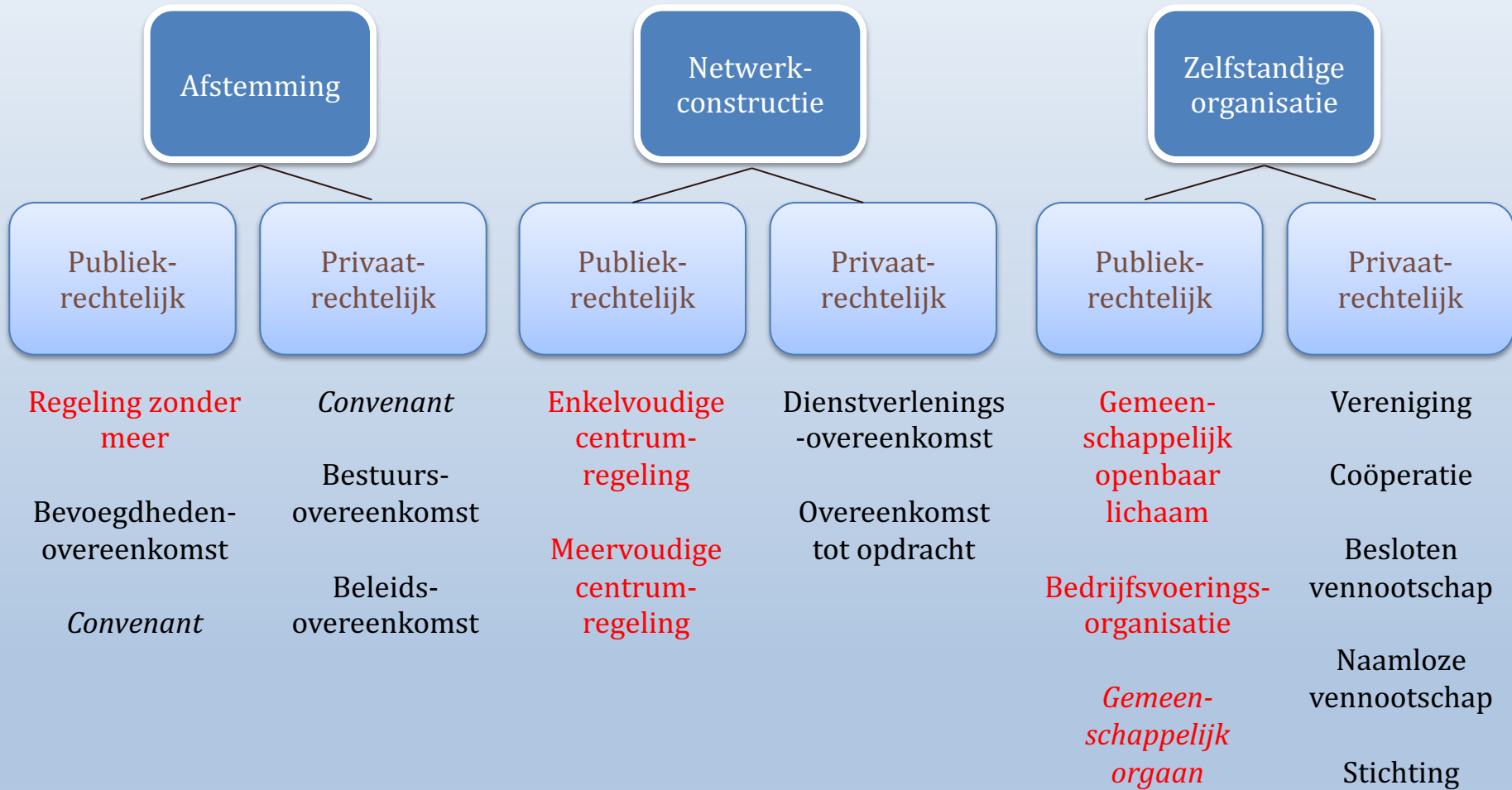
OVERHEIDSTAKEN

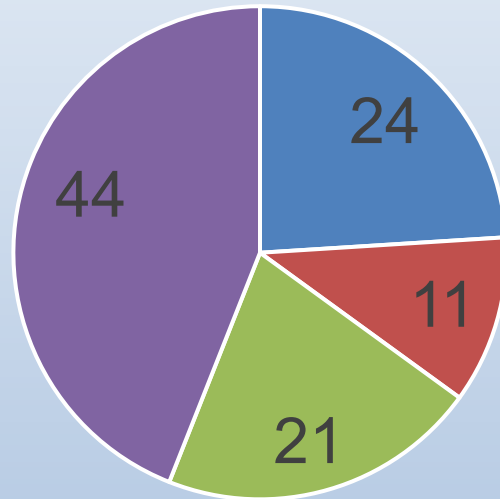
SAMENWERKINGSVORMEN

RECHTSVORMEN

Samenwerkingsvormen (2020)

■ Afstemming

■ Netwerk

■ Zelfstandig BW

■ Zelfstandig Wgr

Formele bevoegdheden raad

Informatie

- Van eigen college, het bestuur en eigen bestuurders samenwerkingsverband
- Raads- en onderzoekscommissies, rekenkamerfunctie
- Kadernota, (voorl.) jaarverslag

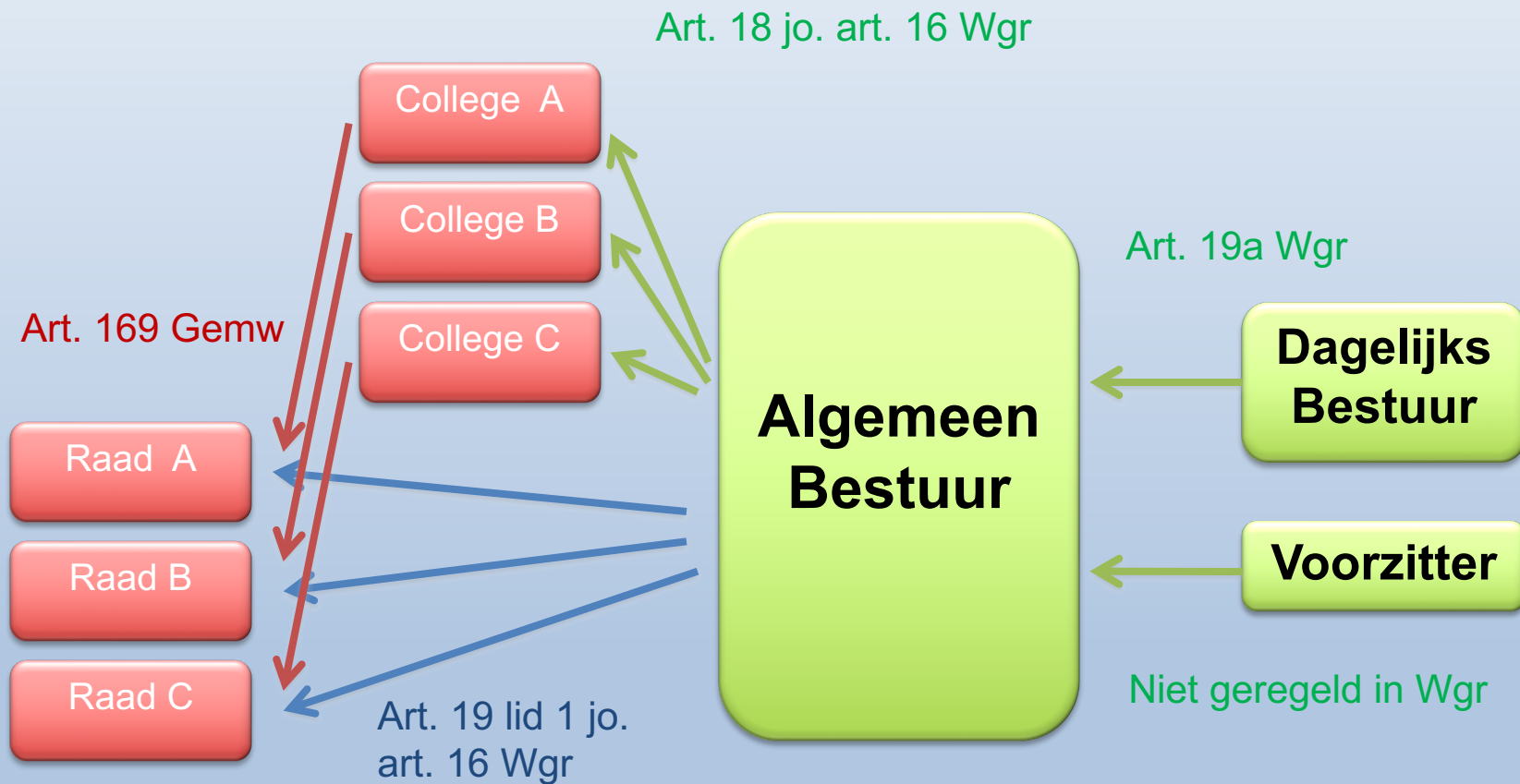
Verantwoording

- College en zijn leden
- Eigen, **individuele** leden bestuur samenwerkingsverband

Mee- en bijsturen

- Moties, instructies, zienswijzen
- Ontslag eigen wethouder
- Toestemming, aangaan, wijzigen, toetreden en uittreden gemeenschappelijke regeling

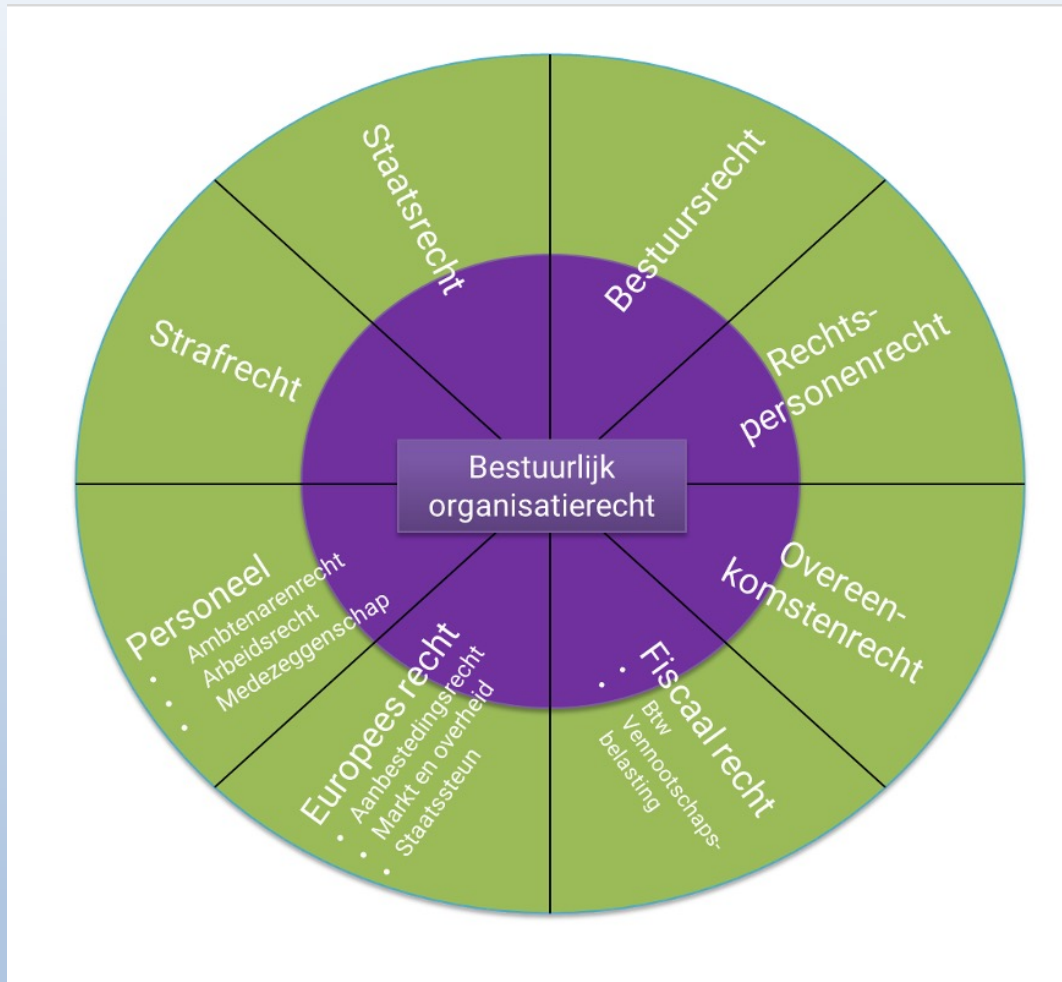
VERANTWOORDING COLLEGEREGELINGEN

Kennis

- Wgr
- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht
- BW, rechtspersonenrecht, aansprakelijkheid
- Bescherming persoonsgegevens
- Europees recht (uit-, aan-, in- en dwarsbesteden)
- Fiscaal (BTW, VPB)
- Governance (eigenaar, opdrachtgever/nemer, bestuurlijke rolscheiding, collectief opdrachtgeverschap, bestuurlijk-ambtelijk samenspel)
- Strafrecht
- Klachtrecht, ombudsfunctie
- Arbeids- en ondernemingsrecht, medezeggenschap

Bestuurlijk organisatierecht

Bron: R. de Greef: <https://cooperacion.nl>

Herziening Wgr: <https://vu.nl/nl/onderwijs/professionals/cursussen-opleidingen/cursus-actualiteiten-wgr>

Vaardigheden, competenties

Persoonlijke gedragsvaardigheden

- Ondernemingszin
- Zelfstandigheid
- Integriteit

Conceptuele gedragsvaardigheden

- Analytisch vermogen
- Oordeelsvorming

Relationele gedragsvaardigheden

- Inlevingsvermogen
- Mondelinge communicatie

Operationele gedragsvaardigheden

- Initiatief nemen

G. Bartels, E. Pronk, 'Competenties van de hedendaagse gemeenteburgemeester', in: *Strategisch juridisch opleidingsbeleid voor gemeenten*, (Handreiking van VNG, VJK en SBG; Den Haag 2016), 13-22.

Competentieprofiel overheidsjurist

Situatie \ Kerncompetentie	Intern	Extern
Juridische professionaliteit	het kunnen toepassen van een brede juridische kennis en het tonen van belangstelling voor de diverse voor de overheid relevante rechtsgebieden in het algemeen en voor het recht van het specifieke beleidsterrein in het bijzonder	het onderkennen van juridisch relevante aspecten van een onderwerp en het kunnen toepassen van kennis van de rechtsgebieden waarmee de eigen organisatie in aanraking komt
Oplossingsgerichtheid	het met anderen zoeken naar en vinden van manieren waarop problemen kunnen worden opgelost of vraagstukken op afdoende wijze kunnen worden behandeld	het geven van informatie over en suggesties voor de aanpak van vraagstukken
Snel schakelen en snel schaken	het stellen van de juiste prioriteiten en het alert en zorgvuldig verrichten van verschillende taken die afwisselend en snel na elkaar om aandacht vragen alsmede het in korte tijd kunnen verwerken van informatie alsmede het onderkennen van de relevantie daarvan	op een effectieve wijze verschillende dossiers tegelijkertijd behandelen en verschillende personen juridisch van dienst zijn
Creativiteit	het bedenken en uitwerken van originele oplossingen voor problemen die de organisatie ontmoet en het bedenken en uitwerken van nieuwe ideeën en werkwijzen ter verbetering van de organisatie of het vakgebied	het buiten de gebruikelijke kaders zoeken van oplossingen en formuleren van reacties op door anderen aangedragen standpunten en stellingen
Beleids- en omgevinggevoelig	gevoel hebben voor de keuzes en de prioritering binnen het beleid van de eigen organisatie en inzicht hebben in de beleidsomgeving en de belangen die daarin een rol spelen	het kunnen inschatten van kansen en risico's bij van een voorstel en het bij het oordeel kunnen betrekken van maatschappelijke en politieke uitgangspunten, ontwikkelingen, verbanden en achtergronden
Overtuigend verwoorden	het mondeling en schriftelijk verwoorden van doelstellingen, problemen, opvattingen, keuzes en oplossingen en het helder formuleren van standpunten, waarin de juridische aspecten worden meegenomen op een wijze die juristen en niet-juristen overtuigt	het verwoorden van duidelijke standpunten in een heldere betoog of een schrijfstijl op een wijze die juristen en niet-juristen overtuigt op heldere wijze uiteenzetten van standpunten
Flexibiliteit	het verwerken van nieuwe gegevens in ingenomen standpunten en het openstaan voor nieuwe taken, opdrachten en kansen	de eigen houding en opvattingen kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden

Blokje 2: in het proces

Hageman Advies

Stap 1: Waarom werken we samen?

- Wat is het maatschappelijk probleem?
- Wat is het motief, onze gedeelde ambitie voor deze samenwerking?
- Hoe luiden ieders verwachtingen?
- Zijn de feiten op orde, is het vraagstuk helder?

Stap 2: Wie werken samen?

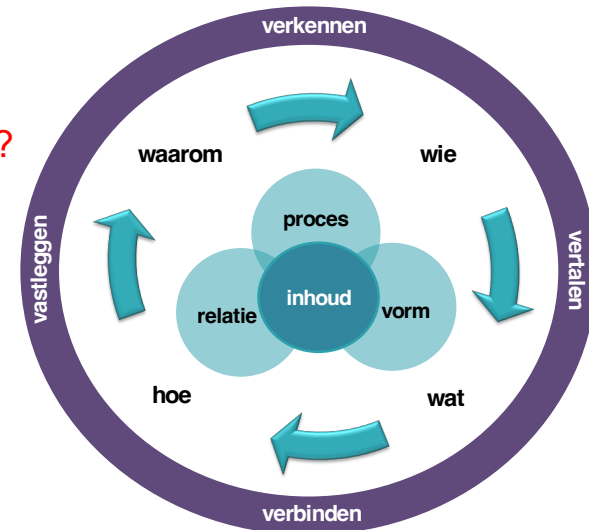
- Welke partijen (stakeholders) spelen een rol?
- **Wat zijn de (openbare, publieke) belangen, posities en welke kaders?**
- Wat is ieders bijdrage en toegevoegde waarde?

Stap 3: Wat gaan we doen?

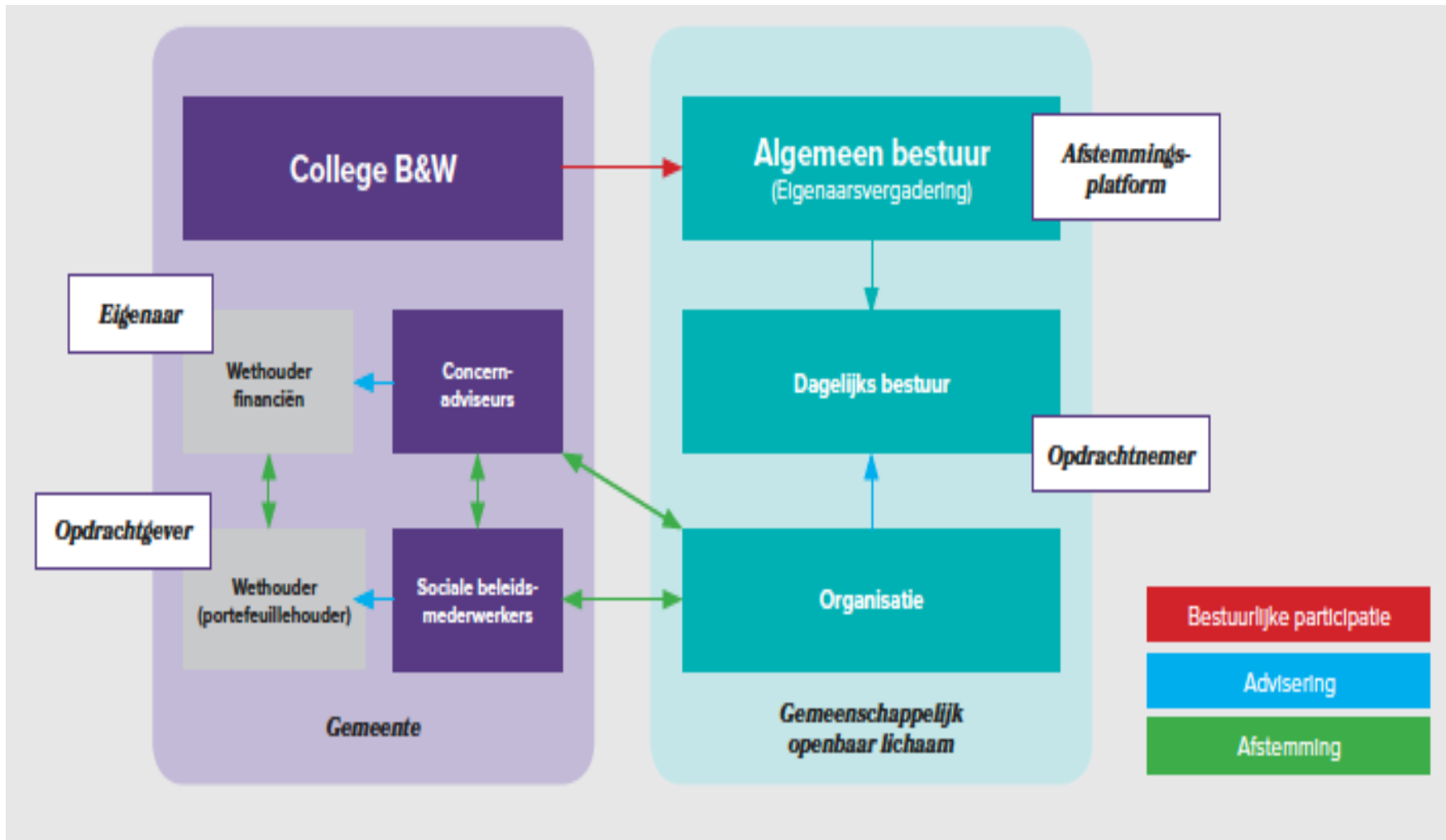
- Welke activiteiten gaan we verrichten?
- Welke alternatieven werken we uit?
- **Welke taken en (publiekrechtelijke) bevoegdheden zijn nodig?**
- **Gaan we de bevoegdheden afstemmen, op- of overdragen?**
- **Welke wettelijke verplichtingen vragen aandacht: informatie- en verantwoordingsplicht, mogelijkheden raad.**

Stap 4: Hoe gaan we samenwerken?

- Welke rollen zijn er? Ambtelijk, bestuurlijk; Eigenaar, OGON
- Wie gaat welke rol vervullen?
- Welke instrumenten, werkprocessen, informatie en communicatie zetten we in?
- Hoe houden we elkaar scherp?

Bestuurlijk en ambtelijk samenspel

Blokje 3: Succesfactoren

Blokje 3: Succesfactoren

Goed juridisch gevoel

- Scherp: wat spreken we af?
- Hoe voorkomen we conflicten?
- Hoe lossen we die netjes op?

1. Messcherp motief
2. Noodzaak: elkaar nodig
3. Mensen, middelen
4. Cultuur en relaties:
 - > Transparant, vertrouwen, gunfactor.
 - > Zakelijk, afspraak is afspraak
5. **Rechts- en samenwerkingvorm (van licht tot zwaar); governance**

Contact

dr. mr. Maarten Hageman

Docent Governance VU Law Academy en VNG
Associate Partner Proof Adviseurs en Rijnconsult

 Hageman.Advies@Gmail.com

 06 4077 0328

 [Maarten Hageman](https://www.linkedin.com/in/MaartenHageman)

 [Maarten Hageman](https://twitter.com/MaartenHageman)

Hageman Advies
Strategie | Samenwerking | Governance

